

REFERAT

for mødet den 18.09.2024, kl. 13:00 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

7. Medlemsforslag om mobilfri skole, mindre mobiltid i fritidslivet og regler for anvendelsen af kommunens IT-udstyr 2

7. Medlemsforslag om mobilfri skole, mindre mobiltid i fritidslivet og regler for anvendelsen af kommunens IT-udstyr

Det indstilles,

1. at udvalget pålægger forvaltningen at præsentere flere mulige modeller for forbud mod brug af mobiltelefon i skolen for eleverne fra børnehaveklasse til og med 7. klasse. I udarbejdelsen af modellerne skal FOLA, Skole og Forældre, Københavns Fælleselevråd, KLF, LFS, BUPL, Københavns Skolelederforening, skolebestyrelser samt andre organisationer og personer som forvaltningen finder relevante inddrages ift. at sikre modeller som tager de nødvendige hensyn for at fungere i praksis.
2. at forvaltningen udarbejder modeller for hvordan iPads og andre "enheder" i dagtilbud og skoler kun må bruges i pædagogisk eller undervisningsmæssigt øjemed.
3. at forvaltningen udarbejder forslag til, hvordan alle skolebestyrelser og forældrebestyrelser har pligt til at forholde sig til de syv opmærksomhedspunkter, som i 2023 blev udsendt til alle skoleledelser og skolebestyrelser i København, og løbende sikre sig at IT-politikken efterlever disse, jf. bilag 1.
4. at alle KKFO'ere, klubber og UngeVærker skal have en mobilpolitik - som de udarbejder i dialog med stedets forældre, ansatte og børn.

(Stillet af Socialistisk Folkeparti, Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti)

Motivering

En undersøgelse viser at de fleste børn er 8 år når de får en mobiltelefon, nogen får en før og andre senere.

En ny undersøgelse viser ligeledes at 74% af eleverne i 7. klasse angiver at de foretrækker at sidde med en telefon eller computer efter skole, og dermed har tid på telefonen overhalet tid brugt sammen med venner og familie, hvilket er bekymrende.

Det er sammenfaldende med stigende mistrivsel blandt børn og unge, herunder et fald i fysisk samvær og øget ensomhed samt digital mobning.

Resultaterne fra en PISA-undersøgelse viste ligeledes at de danske elever er dem, der bruger digitale værktøjer i skolen mest af alle de 81 OECD-lande. 72 procent af de danske elever svarede at de på en typisk uge bruger digitale værktøjer i hver time eller næsten hver time. På tværs af OECD-landene er det tal kun 16 procent. Desværre oplever en væsentlig andel af eleverne, at de bliver distraheret af deres egen og klassekammeraternes brug af digitale enheder.

En undersøgelse foretaget i Folkeskolens Lærerspanel viser at 70% af lærerne oplever at mobiltelefonen forstyrrer undervisningen en gang imellem eller dagligt.

Ligeledes er der en meget uensartet tilgang til brug af mobiler i skole og fritidsliv, hvilket afspejler den lokale selvbestemmelse.

Desværre har mange af vores institutioner ikke en formuleret politik for brug af mobiler. Og fravær af mobilpolitik risikerer at skabe et dårligt miljø for børnene, særligt de børn som ikke har en mobil. Der er behov for at kommunen som helhed forsøger at sætte nogle rammer og minimumsstandarder. Eksempelvis har Frederiksberg kommunalbestyrelse vedtaget et forbud mod mobiltelefoner.

Mange forældre har aktivt fravalgt at give deres børn mobiltelefon ved klubstart. Andre giver børnene en telefon. Vi ønsker, at der bliver taget hensyn til begge grupper. I nogle klubber får børn fx lov til at se videoer/reels på deres mobiler, mens de spiser snackmåltid sammen med andre børn, der ikke har mobiltelefoner. Det kan være u hensigtsmæssigt i forhold til at skabe et nærværende fællesskab, samt sikre, at det er de voksne, der sikrer, at der er pædagogisk indhold i aktiviteterne.

Flere klubber i Danmark har indført, at mobiler først må tages i brug efter kl. 16. Herved sikrer man så måske, at de yngste elever, der får først fri fra skole, får tid og ro på uden mobilen. Samtidig giver man alle børn en bedre mulighed for at være mere nysgerrige på hinanden og måske i højere grad kunne danne relationer på tværs af klasser og årgange.

Set i lyset af at sundhedsstyrelsen 12. juni har udsendt deres anbefalinger til børns skærmbrug er det særligt vigtigt at tage mobilpolitik op til drøftelse. Sundhedsstyrelsen mener at "Børn og unge op til 17 år bør kun se 1–2 timers skærm om dagen."

Børns vilkårs seneste undersøgelse viser, at 4 ud af 6 børn i 4. klasse har deres mobiltelefon som deres foretrukne fritidsaktivitet. Det samme gælder for 3 ud af 4 børn i 7. klasse. Det er en kedelig statistik og noget vi forhåbentligt kan lave om på ved at arbejde med at tilbyde børnene stærke alternative fællesskaber.

Samtidig viser Børns Vilkårs undersøgelse, at halvdelen af børn og unge faktisk selv mener, at de bruger for meget tid på de sociale medier.

Derfor kan relevante temaer for de lokalt vedtagne mobilpolitikker i KKFO'er, klubber og ungeværker være:

- Helt - eller delvist mobilforbud fx før kl. 16.
- Ingen mobiltelefoner ved måltider/snacks igennem hele åbningstiden.
- Områder der er totalt mobil frie igennem hele åbningstiden (ikke nok med et enkelt rum).

Restriktioner vil opleves som en kulturændring og kræver tid. Det kræver også en stor opbakning fra forældregruppen.

Samtidig er det vigtigt at man som institution lytter til fagkundskabens udsagt om, at der er en klar sammenhæng mellem børn og unges mistrivsel og deres skærmbrug.

Ensomme børn og unge og børn i mistrivsel kan lettere gemme sig bag en skærm og lærer ikke nødvendigvis de sociale spilleregler at kende. Vi mener, at det er vores fælles ansvar, og derfor efterspørger vi, at alle formulerer en mobilpolitik.

Vi har et klart ønske om at folkeskolen og vores andre børneinstitutioner skal styrke eleverne rent socialt, og sikre de mest optimale forhold rent læringsmæssigt.

Ligeledes skal medarbejderne have sunde og ordentlige arbejdsforhold.

Vi ønsker at alle dagtilbud og skolebestyrelser aktivt og løbende forholder sig til anvendelsen af IT, ligeledes ønsker vi at sikre os, at mobiler og iPads mv. aldrig bruges til passivt brug. Vi er bekymret for, at børn og unges brug af mobiler, iPads mv. tager overhånd, hvis vi ikke som voksne aktivt forholder os til omfanget af deres IT-brug, jf. også bilag 1.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning på mødet den 18. september 2024:

Venstre og Enhedslisten stillede ændringsforslag om at medlemsforslagets 1.-4. at punkt erstattes af følgende 5 at-punkter:

"1. at udvalget pålægger forvaltningen at præsentere flere mulige modeller for en mobilfri skole for eleverne i indskoling (bh.kl.-3. klasse). I udarbejdelsen af modellerne skal FOLA, Skole og Forældre, Københavns Fælleselevråd, KLF, LFS, BUPL, Københavns Skolelederforening, skolebestyrelser samt andre organisationer og personer som forvaltningen finder relevante inddrages ift. at sikre modeller som tager de nødvendige hensyn for at fungere i praksis."

"2. at alle skolebestyrelser med inddragelse af elevrådene, forældrene og medarbejderne skal drøfte hvilke lokale rammer, der kan sættes for elevernes adgang til smartphones i skoletiden på mellemtrin (4.-6. klasse) og i udskoling (7.-9. klasse)".

"3. at alle skoler og dagtilbud skal sætte lokale rammer for, hvordan iPads og andre devices kan benyttes i pædagogisk og undervisningsmæssigt øjemed".

"4. at forvaltningen laver forslag til, hvordan alle skolebestyrelser og forældrebestyrelser kan fastlægge en lokal IT-politik, som løbende kan drøftes og revideres i lyset af de konkrete lokale erfaringer, og de aktuelle anbefalinger på baggrund af den pædagogiske og didaktiske viden om området".

"5. at alle KKFO'er, klubber og UngeVærker skal have en tilbagevendende lokal dialog om rammer for brug af smartphones med stedets forældre, ansatte og børn, og hvordan man skabe attraktive aktivitetstilbud for børnene, der styrker og udvikler deres fysiske fællesskaber og deltagelse i institutionerne."

Ændringsforslaget blev godkendt efter afstemning med følgende resultat:

For stemte 6 medlemmer: C, V og Ø.

Imod stemte 5 medlemmer: A, F og Å.

Ingen medlemmer undlod at stemme.

Socialistisk Folkeparti stillede ændringsforslag om at medlemsforslagets 1. at punkt blev justeret således, at "7. klasse" erstattes af "6. klasse". Ændringsforslaget bortfaldt som følge af godkendelsen af ændringsforslaget fra Venstre og Enhedslisten.

Venstre og Enhedslisten ønskede følgende tilføjet beslutningsprotokollen, hvilket Det Konservative Folkeparti tilsluttede sig: "Vi mener, at medarbejdere, ledere, børn og forældre lokalt bør diskutere, hvordan man kan lave en lokal skærmpolitik i skoler, dagtilbud, klubber og ungeværker og hvad en sådan kan indeholde. Men det er samtidig afgørende at slå fast, at det kun er lokalt at man kan træffe de meningsfulde beslutninger om børn og unges adgang til og i det hele taget brugen af tablets, digitale læremidler, computere, mobiltelefoner mv. i hverdagen. Det er ikke noget, som hverken kan eller bør detailstyres fra politikere på rådhuset. I de lokale dialoger er det samtidig afgørende, at der sker en reel inddragelse af børnene og de unge baseret på respekt og anerkendelse af deres perspektiver."

Bilag

1. Syv opmærksomhedspunkter vedr. digital dannelse

1. Hvornår er skærmen nødvendig?

Eleverne bruger meget tid på skærm, både med digitale læremidler og deres egne skærme. Derfor skal elever og de voksne omkring dem være bevidste om, hvilke konsekvenser den samlede skærmtid kan have ift. fysisk aktivitet, indlæring, socialt samvær og generelt velbefindende. I undervisningen skal skærmene bruges, når det styrker indlæringen, og de skal slukkes, når det ikke gør. Og skolerne skal være bevidste om deres bidrag til elevernes samlede liv på skærm.

2. Tryk på nettet - Beskyttelse af personlig integritet

Eleverne skal tidligt rustes til at kunne begå sig sikkert på nettet. De skal lære, hvordan man værner om sine personlige oplysninger så som adgangskoder, udlån af devices, private/intime oplysninger og billeder, som ved at lande i de forkerte hænder kan blive kompromitterende for eleven selv. Skolen er en god og tryk ramme for at lære at navigere sikkert på nettet.

3. Viden og hjælp i tilfælde af krænkelser

Mange børn og unge har i en eller anden grad oplevet grænseoverskridende adfærd på nettet, men de færreste søger hjælp til at tackle situationerne. Det skal der laves om på, og der er brug for en åben dialog om digitale krænkelser. Elever skal i højere grad kunne forstå, hvad der sker, når man anmelder online krænkelser og forstå den efterfølgende proces. Skolen kan være med til at klæde eleverne på så de ved, hvem de skal tage fat i, hvis de oplever krænkelser på nettet, uanset om det sker i eller uden for skolen.

4. Gode digitale vaner grundlægges også i skolen

Skolens ledelse, lærere, bestyrelse og elever er alle sammen afgørende aktører, når der skal grundlægges gode digitale vaner. Vanerne opstår både i den daglige brug af digitale medier og ved at være tydelig om, hvad der er god og dårlig digital adfærd. Det kan derfor være en god ide at have retningslinjer for gode digitale vaner og adfærd på skolen. Det kan samtidig gøre det lettere for eleverne at se, hvordan de får hjælp, hvis de oplever udfordringer i de digitale sociale fællesskaber eller føler sig krænket digitalt, og hvordan skolens digitale beredskab er.

5. God digital adfærd - også efter skoletid

Forælderrollen er vigtig i den digitale dannelse, og forældrene har et ansvar for børnenes digitale gøremål og laden. Forældremøder er et oplagt forum for dialog om, hvordan man i klassen får skabt fælles fodslag om emner som skærmtid, adfærd på nettet, gode vaner og adgang til hjælp på tværs af skole og hjem. Dialogen om elevernes digitale dannelse mellem skolen og hjemmet hører naturligt til sammen med dialogen om elevernes dannelse i øvrigt.

6. Kend dine digitale fodspor og nettets algoritmer

Det er vigtigt at forstå algoritmestyring på sociale medier, deling af data, effekten af cookies, når man som elev skal færdes trygt på nettet. Når eleverne bruger nettet i faglig sammenhæng, skabes der en god ramme for at lære om, hvilke konsekvenser det har, når man efterlader sig digitale fodspor. Den viden skal de både bruge i deres digitale skoleliv og i fritiden som digitalt dannede borgere.

7. Digitale normer og kildekritik

Livet på sociale medier er fuld af muligheder, og det kan være svært at skelne mellem, hvad der er virkeligt, og hvad der er pakket ind i filtre. Som barn og ung skal man kunne bruge og forstå det digitale univers og være rustet til at møde det med sund fornuft og kritisk sans. Det kan ske i undervisningen, i samtaler i klassen eller i fritiden, så børn og unge taler sammen om fx kildekritik, perfektionskultur, influencere og hvordan man holder den gode tone på de sociale medier.